

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Regium auspiciū.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

CASTITAS. CAP. VII.

A Sed esto lascivum animal columbinum genus, contra Palumbes parcissimi coitus sunt: ideoque quod parcant lumbis, Albertus exilimat appellatos. Nam & qui frequentiori usu eos in cibum sumptitare consueverint, in Venerem hebetiores redduntur: quare non inscite illud de alitibus huiusmodi dictum:

*Inguina Torquati tardant hebetantq; palumbes:
Non edant hanc volucrem qui cupit esse salax.*

*Palumbes
unde dicitur.*

*Martialis
in Apophoreta.*

SEMIRAMIA PROCACITAS. CAP. VIII.

Quoniam vero, ut dictum fama est Semiramiam sub effigie Columbæ ab Assyriis coli, Gnidius scribit eam a Columbibus enutritam, & in Columbam inde conversam, qua specie colebatur apud Assyrios: id quod de petulca ejus improbitate intelligendum est: tametsi quos Diodorus citat, eam & modestam, & nota admodum integritate præditam fuisse prædicant, neque eam ignobiliter natam interficiantur: utpote quæ circa stagnum quoddam in parte Syriæ, in crepidinem aquis prominentem projecta, aliquandiu fuerit ab aquatilibus volucibus, quæ apricatum eo se recipiebant, miro propemodum studio educata: quippe non solum alimenta congererent jacenti, sed perinde eam fovendo, ac implumes pullos ab omni aeris injuria protegerent, quoad pastores creberrimo volucrem concursu, in solitaq; trepidatione moti, ex proximis insulis eo convenientes jacentem ex-tulerunt, alitemq; apud se diligenter Menoni, Regis Nini familiari, in uxorem concessere. Sed enim de famosa ejus scemina procacitate, Scaurobates Indorum Rex apud Historicos ita in eam invehitur, ut pastorale scortum, ut Assyrii regis concubinam fuisse proclamet, ut nullum egerit diem in castris sine adulterio, raroq; ullus ad eam aduter bis admissus fuerit. Satis vero constat tam immoderate libidinis fuisse, ut Equum abominabili probro turpitudineq; adamaverit, auctore Juba. Eam sane ob libidinis fervorem Euphorio *ἡλένη, ἡρώδης*, hoc est, Ardentem appellavit, epitheto admodum proprio, perinde ac Callimachus Venerem eo versus *ἡλένη, ἡρώδης*, id est, ardentem Cypri-*ἡρώδης* harmoniam. Hanc Hieremias quoque Columbæ notavit elogio, cum Babylonios Hebræorum excidio venturos vaticinaretur: *Fugite, inquit, ab occurfu gladii, quem Columba vobis bibit*: per Columbam Babylonis conditricem, & ejus populi authorem innuens. Quod autem vates hic fatidicus eam gladio insignem inducit, de feroci & impigro ejus ingenio multa rerum scriptores tradidere, sed illud præcipue facinus memorandum, quod Nino Bactrianos obsidente, Menon hanc, uxorem, quippe suam, accersivit, quæ ubi primum in castra venit, Mulier acri ingenio, Bactrianæ acris situm contemplata, confestim viro rationem ostendit loci modico negotio occupandi. Erat arx ab una parte præceps, atque in profundam vallem insigniter abrupta, quam hostes velut inaccessam, nullo præsidio custodiebant. Huc audax mulier cum paucis, quos sibi ad id facinus delegerat, per loca ab Hostium oculis maxime averfa, atque eadem aspera & confragosa, præter spem omnium obrepfit: inde cum sese veluti cælo delapsa hostibus (quorum oculos Assyrius, dum negotium conficeretur, subita oppugnatione ab omni sensu eorum, quæ fierent longe averterat) ex improvviso obtussisset, Bactriani omni spe retinendæ ulterius urbis abjecta, alii alio præcipiti fuga dilapsi, urbem in regis arbitrio reliquere.

*Semiramidis
libido.*

*Cap. 48. 28
Semiramidis
facinus me-
morandum.*

REGIUM AUSPICIUM. CAP. X.

A dnumerantur vero Columbæ inter eas alites, quæ Regibus auspicia faciant. Hinc Maroniana Aneæ, Columbæ geminæ a matre in auspicio missæ. Et Cæsari originem inde trahenti prospero fuerunt ostento, cum palmam eam nidis frequentare capissent, quam ipse castris locum capiens, inter sylvas quas cadebat repertam, conservari, ut omen victoriæ jussisset: ea enim de causa mirum & inusitatum videbatur, quod id avium genus duram & asperam frondem studiose soleat evitare. Et eadem die qua natus est Diadumenus Marcini filius, Aquila ei palumbum regium parvulum attulit, & in cunis posuit dormienti, recessitq; sine noxa: quod dubio procul eum ab ineunte ætate Imperatorem futurum indicavit. Quinetiam aruspices dixerunt, Alexandrum Severum futurum Imperatorem, consulti quid haberet auspicii, quod anicula quædam, quo die natus est, ma-
tri

*Columba-
rum ostentio
varia.*

tri ejus hujus generis aves obtulerit. Apud Hebræos legas, prædivitum ac potentiorum hominum morem fuisse, Columbarum alas gypso illitas in summæ felicitatis signum summis tectis effigere. Hoc Euthymius.

A SE MINIME IRACUNDUS. CAP. X.

Quod vero debilis defectu in Columba paulo ante dicebamus, Ægyptii sacerdotes hominem natura ipsa nequaquam iracundum, qui tamen aliorum perversitate commoveri posset, ostendere cum volebant, Columbam pingebant uropygio furectio: propterea quod eam, uti dictum, vel non habere bilē, vel si habeat, in uropygio esse tradunt auctores veteres. Unde Græci cum mansuetudinem exprimere vellent, *ἡμὴν πλειὰς*, hoc est, *quieta Columba*, dicere consueverant, & *πρᾶσις* *πρᾶσις*, eodem significato. Quæ cum porro sit gregalium omnium mansuetissima, judicata est à Mose purissima, ut inquit Philo, veluti ex solitariis sola Turtur delecta, quæ in eo avium genere, nulli omnes antecellit ingenio. Neque temere Davides advolandi desiderio succensus, ut fere periculum eximeret, pennas sibi dari cupit, ut instar Columbæ volare possit. Psalm. 55. Columbam ponit, non Aquilam, non Accipitrem, longe fortiores, impetuosioresque alites, nempe quia eadem est prædita mansuetudine, tractabilitateque & simplicitate, qua Rex ipse insigniter pollebat. Puritatis hujus meminere etiam auctores Græci, quin & osculorum, propter quæ sit Veneti dedicata, & quod ea de causa Diis adoleretur, quod fel in interioribus haudquaquam habeat.

TREPIDATIO. CAP. XI.

Illud autem vulgatissimum est hieroglyphicum, Columbam pro trepidatione ponere: nam & nomen illi apud Græcos *τρήμων* hoc idem significat, à *τρέω* enim deducitur, quod trepidare est. Et Poetæ tam Græci quam Latini passim in pavidis hanc usurpant comparisonem, ut Homerus, *αἰὲ βᾶδον τρήμωνι πελάσιν ἰθὺαβ' ὄμοισι.*
Ha pavida gressu similes abiere columbis.
Quam similitudinem Maro ita transtulit,
Præcipites atque tempestate columbæ.
Etymologici enim *τρήμων* paronymon, non epitheton Columbæ ponunt.

SALUBRITAS. CAP. XII.

Æterum, quamvis aliqua det impietatis exempla, nihilo secius inter animalia maxime pure recensetur: propterea quod persuasum est eam carere bile, ut dictum, morbosaque & pestilenti quantumlibet tempestate fervente, qui non alia quam earum carne vescatur, contagio ejusmodi non contaminari. Quare si pestis unquam debacchari cepisset, nihil aliud in obsonium Regibus comparabatur, quam ex Columba: quamvis Diodorus Vitulum alioqui & Anserem simplicem tantum, eorum cibum fuisse contendit. Sane Florentinus lib. de Re rustica: pullos columbarum necessarios esse dicit iis, qui vires à morbo recolligunt.

MEDICINA PETITA A DIIS. CAP. XIII.

Cum vero aliquem, medicina ab aliquo Deorum præmonstrata, à morbo convaluisse ostendere voluissent, Columbam, vel, ut scribunt alii, Palumbem (nam hæc etiam in auguriis aliquando confunduntur) lauri ramusculum rostro gestantem exprimebant. Ales enim ea quotiens ægrotae caperit, lauri folio decerpto sibi ipsa medetur. Neque vero palumbes tantum, sed & Gracula, Meralis & Perdices lauri folio annuum fastidium purgant. Corvus quoque occiso Chamælaonte, qui etiam victori nocet, lauro infestum virus extinguit. Unde dicitur frequenter apud Græcos, *Scipionem laureum gestare*, de iis, qui in aliquas insidias lapsi vitæ periculum feliciter evaserint. Medicinam autem multifariam ab oraculis petere antiquorum mos fuit, & suis quoque temporibus petitam memorat Plinius. Illi enim quotiens graviore aliquo morbo correpti essent, soliti erant in travis aut sacris locis deponi operientes vel oracula, vel somnia, quibus quid ad sanitatem faceret, edocerentur. Præterea non contemnenda fuit veterum opinio, quam Herus sequitur, morbos ad Deorum immortalium iram referre meritoque ab eisdem opem potere necessarium esse. Philon Medicus Pharmat.

Columba
herba qua
vocatur
Helsus pur-
gatur. Plin.
lib. 8. cap.
Plin. lib. 8.
Proserbium
Græcorum
Da Philo
Philo. lib.
Auctor Sui-
das